

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	8Sžf/68/2012
Identifikačné číslo spisu:	1009201709
Dátum vydania rozhodnutia:	23.10.2013
Meno a priezvisko:	JUDr. Jaroslava Fúrová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2013:1009201709.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jaroslavy Fúrovej a členov senátu JUDr. Evy Babiakovej, CSc. a Mgr. Petra Melichera, v právnej veci žalobkyne: Obec Myslina, so sídlom v Mysline, zastúpenej JUDr. Jozefom Novákom, advokátom so sídlom v Bratislave, Karpatská 18, proti žalovanému: Ministerstvo financií Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Štefanovičova 5, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. MF/022575/2009-243 zo dňa 8. septembra 2009, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 1S 179/2009-104 zo dňa 13. septembra 2012, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 1S 179/2009-104 zo dňa 13. septembra 2012, **p o t v r d z u j e**.
Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

Odôvodnenie

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Bratislave zamietol žalobu, ktorou sa žalobkyňa domáhala preskúmania zákonnosti v záhlaví označeného rozhodnutia žalovaného, ktorým zamietol odvolanie žalobkyne a potvrdil rozhodnutie Správy finančnej kontroly Košice č. 5/1105/2008/139 zo dňa 3. júla 2009, ktorým na základe finančnej kontroly a podľa § 31 ods. 3 a 7 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 523/2004 Z. z.“) uložila žalobkyni odvod a penále za porušenia finančnej disciplíny do štátneho rozpočtu v celkovej sume 117.797,84 € s tým, že odvod finančných prostriedkov za porušenie finančnej disciplíny sa ukladá podľa § 31 ods. 1 písm. n/ zákona č. 523/2004 Z. z. vo výške 58 898,92 € a penále za porušenie finančnej disciplíny podľa § 31 ods. 1 písm. n/ zákona č. 523/2004 Z. z. sa ukladá vo výške 58 898,92 €.

V odôvodnení rozsudku krajský súd uviedol, že zistil nasledovné: Žalobkyňa dňa 13. septembra 2005 uzatvorila na základe rozhodnutia ministra životného prostredia SR č. 39280/Č-58/05 zo dňa 30. júna 2005 s Environmentálnym fondom zmluvu č. 39280 08 Ú01 o poskytnutí podpory z fondu formou dotácie (ďalej aj „Zmluva“) s tým, že poskytnuté finančné prostriedky boli účelovo určené na použitie akcie „Kanalizácia a ČOV“ s miestom realizácie Obec Myslina. Dotácia mala byť použitá na výstavbu stavebnej časti ČOV, pričom žalobkyni bola priznaná dotácia vo výške 96 262,36 € (2 900 000 Sk) s

podmienkou zabezpečenia 5% nákladov na financovanie účelu dotácie z iných zdrojov, t.j. 4813,12 € (145 000 Sk) a dotácia bola pripísaná na účet žalobkyne v sume 63 127,49 € (1 901 778,70 Sk) dňa 14. októbra 2005 a dňa 15. decembra 2005 vo výške 33 134,56 € (998 211,70 Sk). Dňa 26. marca 1998 uzatvorila žalobkyňa s obchodnou spoločnosťou GMV spol. s r.o., Humenné zmluvu o dielo, ktorá bola neoddeliteľnou súčasťou Zmluvy. Žalobkyňa predložila na úhradu faktúru č. 200568 zo dňa 16. septembra 2005 na sumu 63 127,49 € (1 901 778,70 Sk), ktorá bola uhradená z dotačného účtu dňa 19. októbra 2005. Finančnou kontrolou však bolo zistené, že podľa stavebného denníka v dňoch 26. júla 2005 až 10. septembra 2005 nebola pri realizácii stavebnej akcie vykonávaná žiadna činnosť a v období od 11. septembra 2005 do 7. októbra 2005 boli na stavbe vykonávané bežné práce. Zhotoviteľ (GMV spol. s r.o., Humenné) uzatvoril dňa 9. septembra 2005 zmluvu o dielo č. 010/2005 so spoločnosťou ASIO-SK s.r.o., Bytča (ako subdodávateľ), ktorej predmetom bolo dodanie a namontovanie mechanicko - biologickej časti ČOV a to 3 kusov plastových nádrží ANA comb 600 až dňa 26. októbra 2005. Žalobkyňa od zmluvy o dielo zo dňa 26. marca 1998 odstúpila a uzatvorila novú zmluvu o dielo č. 006/2007 dňa 8. mája 2007 priamo so spoločnosťou ASIO - SK s.r.o., Bytča, ktorej predmetom bolo dokončenie čistiarne odpadových vôd pre obec Myslina. Zo zápisu o vykonaní kontrolného dňa z 13. júla 2007 za prítomnosti žalobcu, resp. jeho zástupcov, zástupcu zhotoviteľa a spoločnosti ASIO-SK s.r.o. a zo stavebného denníka vyplynulo, že spoločnosť ASIO - SK s.r.o. dodala na stavebnú akciu ako subdodávateľ len technológiu podľa čl. 3.2A zmluvy o dielo č. 010/2005, pričom zvyšok dodala spoločnosť ASIO-SK s.r.o. na základe zmluvy o dielo č. 006/2007 to dňa 8. mája 2007. Vykonanou finančnou kontrolou bolo nesporne zistené, že žalobca uhradil faktúru č. 200568 zo 16. septembra 2005 na sumu 1 901 778,70 Sk (63 127,49 €) napriek tomu, že v čase jej úhrady boli z fakturovaného tovaru a prác vykonané len pozemné práce v hodnote 127 389,81 Sk (4228,57 €), ktorá skutočnosť vyplynula aj z znaleckého posudku. Z tohto vyplýva, že suma 1 774 388,89 Sk (58 898,92 €) bola hodnotou nedodaných prác v čase predloženia faktúry č. 200568 Environmentálnemu fondu na preplatenie a to napriek tomu, že v nej uvedený a vyfakturovaný tovar a dodávky neboli v čase fakturácie zrealizované, pričom sporná suma bola uhradená dňa 14. októbra 2005.

Na základe týchto skutočností bolo podľa krajského súdu preukázané, že zo strany žalobkyne došlo k porušeniu čl. 5 ods. 1 a čl. 6 ods. 4 Zmluvy, t. j. časť poskytnutej dotácie v sume 58 898,92 € (1 774 388,89 Sk) použila v rozpore so stanovenými podmienkami, čo je porušením finančnej disciplíny podľa § 31 ods. 1 písm. n/ zákona č. 523/2004 Z. z., za ktoré sa podľa ustanovenia § 31 ods. 7 citovaného zákona uplatní pri porušení týchto podmienok rovnaká sankcia ako pri porušení finančnej disciplíny podľa § 31 ods. 1 písm. a/ tohto zákona, pričom povinnosť vrátiť finančné prostriedky pri porušení zmluvných podmienok vyplýva s čl. 8 ods. 1, 2 a 3 Zmluvy, a preto dospel k zhodnému názoru ako správny orgán, že žalobkyňa je podľa § 31 ods. 3 zákona č. 523/2004 Z. z. povinná odvieť sumu 117 797,84 €. Krajský súd obranu žalobkyne spočívajúcu v tom, že vo veci nedodania fakturovaného tovaru a prác spoločnosťou GMV spol. s r.o., Humenné prebieha trestné konanie a že žalobkyňa podala podnet na Okresnú prokuratúru v Humennom, nepovažoval za opodstatnenú, pretože žalobkyňa za situácie, keď si bola úplne vedomá skutočností, že v čase predloženia faktúry stavebné práce a dodávky v nej zahrnuté neboli zrealizované, nemala túto predložiť k úhrade Environmentálnemu fondu. Podľa názoru krajského súdu neobstojí ani námietka žalobkyne, že bola sankcionovaná aj za úhradu inej faktúry (č. 200559), keďže úhrada tejto faktúry, ako to vyplynulo z výroku a aj z odôvodnenia rozhodnutia žalovaného, nie je sporná; správny orgán sa touto faktúrou v napadnutom rozhodnutí zaoberal len z dôvodu objasnenia relevantných súvislostí pri realizácii dotovaného projektu.

Krajský súd zároveň poukázal na skutočnosť, že z ustálenej judikatúry sa na konanie podľa piatej časti druhej hlavy uplatňuje koncentračná zásada poukazujúc na Nález Ústavného súdu SR č. IV. ÚS 62/2003, pričom nedodržanie stanovenej dvojmesačnej lehoty predstavuje neodstrániteľný nedostatok podmienky konania, pričom v tejto súvislosti poukázal aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8Sžo/34/2010, podľa ktorého na oneskorene podané námietky po uplynutí procesnoprávnej dvojmesačnej lehoty uvedenej v § 250b ods. 1 OSP a za použitia § 250h ods. 1 OSP súd neprihliada.

O trovách konania rozhodol krajský súd tak, že žalobkyni ich náhradu nepriznal s poukazom na § 250k ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) z dôvodu jej neúspechu v konaní.

Proti tomuto rozsudku podala v zákonnej lehote odvolanie žalobkyňa navrhujúc, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil na konanie v prvom stupni alternatívne, aby napadnutý rozsudok

zmenil tak, že vyhovie žalobe v celom rozsahu. Odvolanie odôvodnila tým, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 205 ods. 2 písm. f/ OSP), jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§221 ods. 1 písm. f/ OSP), súd sa v odôvodnení napadnutého rozsudku nedostatočne vysporiadal s pochybeniami vytknutými odvolacím súdom a zároveň postupom súdu bola odňatá možnosť konať pred súdom (§ 205 ods. 2 písm. c/ OSP) a prvostupňový súd neúplne zistil skutkový stav, pretože nevykonával navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, a aj tým, že zároveň účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom. Namietala, že odvolací súd pripustil aby sa prvostupňový súd v novom rozhodnutí mal vysporiadať s opomenutým s vyjadrením právneho zástupcu žalobkyne zo dňa 8. apríla 2011, pričom dôvody a argumentácia v uvedenom vyjadrení sú podľa názoru žalobkyne právne významné, a teda žiadnym spôsobom nehodnotil tvrdenia žalobkyne o nesprávnom právnom závere. Poukázal na skutočnosť, že prvostupňový súd sa mal podľa rozhodnutia odvolacieho súdu sp. zn. 8Sžf/29/2011 vysporiadať so všetkými žalobnými námietkami a svoje rozhodnutie náležite odôvodniť. Neuložil mu povinnosť uviesť z akého dôvodu sa nevysporiadal s podaním z 8. apríla 2011, ale naopak vysporiadať sa so všetkými žalobnými námietkami.

Žalobkyňa uviedla, že svojim podaním z 8. apríla 2011 nerozšírila rozsah napadnutého rozhodnutia nerozšírila, ale len rozšírila zdôvodnenie uvedených námietok, v čom vidí, že nedošlo k porušeniu finančnej disciplíny a že vec nesprávne právne posúdil a preto bolo vydané nezákonné rozhodnutie a postup správneho orgánu. Zo strany žalobkyne išlo o doplnenie argumentácie vznesených námietok, čím nedošlo k porušeniu koncentračnej zásady. V tejto veci poukázal na judikát R 122/2003.

Žalobkyňa opätovne zdôraznila, že súd prvého stupňa v konaní neskúmal zákonnosť vydaného rozhodnutia, skúmal len skutkový stav a právne posúdenie veci nevykonával. Vychádzajúc aj z námietok vo vyjadrení zo dňa 8. apríla 2011 žalobkyňa namietala, že súd pri posudzovaní zákonnosti rozhodnutia prekročil zákonný rámec a zároveň nerešpektoval zmluvné dojednania. Žalobkyňa mala za to, že k porušeniu jej finančnej disciplíny nedošlo. S poukazom na konštatovanie správy finančnej kontroly v napadnutom rozhodnutí žalobkyňa uviedla, že ona si svoju povinnosť uvedenú v čl. 5 ods. 1 zmluvy splnila, nakoľko predložila fondu originály faktúr na úhradu nákladov na realizáciu akcie uvedenej v čl. 3 Zmluvy v príslušnom rozpočtovom roku vystavené vybraným dodávateľom spolu so súpisom vykonaných prác a dodávok, preto podľa jej názoru neboli splnené podmienky pre uplatnenie čl. 8 ods. 2 zmluvy a čl. 8 ods. 3 Zmluvy. Podľa názoru žalobkyne neboli splnené zákonné podmienky pre uloženie odvodu a vyslovenie povinnosti zaplatiť penále podľa § 31 ods. 3 zákona č. 523/2004 Z. z., na koľko správnym orgánom nebolo vyslovené porušenie finančnej disciplíny podľa § 31 ods. 1 písm. a/, ale podľa § 31 ods. 1 písm. n/ citovaného zákona. Konštatovala, že správa finančnej kontroly je zo zákona oprávnená uložiť odvod a penále podľa § 31 ods. 7 vety druhej alebo § 31 ods. 3 zákona č. 523/2004 Z. z. Vyslovila právny názor, že neboli splnené podmienky pre postup podľa § 31 ods. 7 vety druhej zákona č. 523/2004 Z. z., nakoľko verejné prostriedky sa neposkytli za podmienok, ktorých nesplnenie je spojené s povinnosťou ich vrátenia, ale s oprávnením fondu uvoľňovanie poskytnutých finančných prostriedkov zastaviť. Napokon žalobkyňa vytkla krajskému súdu, že v napadnutom rozsudku len prevzal odôvodnenie vyjadrenia žalovaného, pričom sám dôkazy a námietky žalobkyne nehodnotil, k predloženému vyjadreniu žalobkyne nezaujal stanovisko a svoj záver dostatočne právne nezdôvodnil.

Žalovaný v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalobkyne navrhol jej odvolanie zamietnuť a napadnutý rozsudok krajského súdu potvrdiť, považujúc napadnutý rozsudok za vecne správny.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP) preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie, ktoré mu prechádzalo v medziach podaného odvolania (§ 212 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP), odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 OSP), keď deň vyhlásenia verejného rozhodnutia bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk . (§ 156 ods. 1, 3 OSP v spojení s § 211 ods. 2 OSP a § 246c ods. 1 veta prvá OSP) a dospel k záveru, že odvolaniu žalobkyne nemožno priznať úspech.

V správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť postupu a rozhodnutí orgánov verejnej správy, ktorými sa zakladajú, menia alebo zrušujú práva alebo povinnosti fyzických alebo právnických osôb, ako aj rozhodnutí, ktorými práva a právom chránené

záujmy týchto osôb môžu byť priamo dotknuté (§ 244 ods. 1, 2 OSP).

Z uvedených zákonných ustanovení vyplýva, že súdy postupujúce podľa piatej hlavy druhej časti OSP nie sú súdmi skutkovými, ale súdmi vykonávajúcimi prieskum súdnych rozhodnutí z hľadiska hmotného a procesného práva. Úlohou súdov v správnom súdnictve je súdny prieskum rozhodnutí orgánov verejnej moci podľa zákonom stanoveného postupu a nie vyhľadávanie dôkazov, ktoré mal účastník alebo správny orgán vykonať alebo predniesť (uplatniť) v administratívnom konaní.

V uvedenom konaní najvyšší súd v súlade s ust. § 219 ods. 2 OSP odkazuje na rozhodnutie krajského súdu v Bratislave, nakoľko sa v celom rozsahu stotožňuje s dôvodmi napadnutého rozhodnutia a konštatuje ich vecnú správnosť a na doplnenie dôvodov napadnutého rozhodnutia uvádza, že podľa odvolacieho súdu dôvody, ktoré uviedla v svojom odvolaní žalobkyňa nemôžu priniesť žalobkyni úspech vo veci. V novom konaní sa prvostupňový súd dostatočným spôsobom vysporiadal s námietkami žalobkyne, ktoré uviedla v svojom podaní z 8. apríla 2011 a ktorým rozšírila rozsah napadnutého rozhodnutia. Odvolací súd vo svojom pôvodnom rozhodnutí neuložil povinnosť skúmať námietky tak, ako si to predstavuje žalobkyňa, ale uložil súdu prvého stupňa povinnosť vysporiadať sa s týmto podaním. Vecou súdu prvého stupňa bolo v novom konaní posúdiť, či na tieto dôvody prihliadne z úradnej povinnosti, ak by išlo o prípad, podľa § 250j ods. 3 OSP, teda, konanie je zaťažené takou vadou, ktorá má podstatný vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia (neplatný právny predpis, nesprávny právny predpis a pod.), alebo na ne neprihliadnutí podľa 250h ods. 1 OSP, nakoľko boli podané po zákonnej dvojmesačnej lehote. To že prvostupňový súd tak urobil a využil možnosť postupovať podľa § 250h ods. 1 OSP bolo jeho právom a právom účastníka konania bolo toto namietať v odvolacom konaní. Iba odvolací súd je potom oprávnený rozhodnúť, či je tento odvolací dôvod schopný prívodiť zmenu rozhodnutia súdu prvého stupňa alebo nie.

V danom prípade tomu tak nie je, nakoľko ani dovolací súd po preskúmaní merita veci nezistil, že by obsahom rozširujúceho podania boli také dôvody, na ktoré by bol súd povinný prihliadnuť z úradnej povinnosti.

V uvedenom administratívnom konaní bolo jednoznačne preukázané, že zo strany žalobkyne došlo k porušeniu finančnej disciplíny podľa § 31 ods. 1 písm. n/ zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách, keď požiadala uhradiť zo štátnych prostriedkov faktúru č. 200559 v sume 1 999 862,50 Sk a faktúry č. 200568 na sumu 1 901 778,70 Sk, hoci práce a tovary na nej uvedené neboli v rozsahu a v čase na nich (24. augusta 2005) uvedené dodané v rozsahu 1 774 388,81 Sk ale až následne dňa 26. októbra 2005. Podľa čl. V bod 1 a ž 3 zmluvy bol príjemca dotácie (žalobkyňa) povinná spolu so žiadosťou o úhradu predložiť aj súpis vykonaných prác a dodávok. Hoci tento súpis prác a dodávok predložila, tak tento nezodpovedal skutočnosti, nakoľko v predmetnom prípade bolo z dotačných zdrojov uhradená dňa 17. septembra 2005 faktúra č. 200568 v sume 1 901 778,70 Sk, i keď reálne boli dodané tovary a vykonané práce v hodnote iba 127 389,81 Sk. Táto skutočnosť vyplynula aj zo znaleckého posudku, ktorý je súčasťou vyšetrovacieho spisu v kópii aj administratívneho spisu. Žalobkyňa bola povinná postupovať aj v súlade s čl. VI bod 2 zmluvy č. 39280 08U01 o poskytnutí dotácie a to bez zbytočného odkladu informovať fond o zmene všetkých skutočností a podmienok dohodnutých podľa zmluvy.

Taktiež podľa čl. VIII bod 2 predmetnej zmluvy č. 39280 08U01 o poskytnutí dotácie bola žalobkyňa uzrozumená s tým, že nedodržanie alebo porušenie ktorejkoľvek z podmienok uvedených v zmluve, za ktorých sa finančné prostriedky poskytnú, sa považuje v zmysle zákona č. 523/2004 Z. z. za porušenie finančnej disciplíny podľa § 31 ods. 1 cit. zákona. A za toto porušenie je bude udelená sankcia podľa druhu porušenia podľa § 31 ods. 3 až 6 zákona 523/2004 Z. z.

Z vykonaného dokazovania v administratívnom konaní, ktoré bolo vykonané v súlade so zákonom bol správnymi orgánmi jednoznačne a preukázateľne zistené, že k porušeniu finančnej disciplíny podľa § 31 ods. 1 písm. n/ zákona č. 523/2004 Z. z. zo strany žalobkyne došlo a to tým svojím konaním, že predložila na preplatenie faktúry, pričom musela vedieť, že prác a tovary na nich uvedené v rozsahu 1 774 388,81 Sk neboli dodané a vykonané ku dňu jej zaplatenia, hoci na to aby faktúry boli preplatené, tak malo byť.

Zákon č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy umožňuje správnomu orgánu uložiť za porušenie ust. § 31 ods. 1 písm. n/ zákona č. 523/2004 rovnakú sankciu ako za porušenie finančnej disciplíny podľa § 31 ods. 1 písm. a/ zákona č. 523/2004 Z. z. a to podľa § 31 ods. 7 veta druhá zákona

č. 523/2004 Z. z. a za použitia § 31 ods. 3 zákona č. 523/2004 Z. z., teda vrátiť finančné prostriedky a zaplatiť penále vo výške 0,1 % zo sumy za každý aj začatý deň porušenia finančnej disciplíny do doby vrátenia, najviac však vo výške sumy vrátenia finančných prostriedkov.

Na základe vyššie uvedeného nezostalo odvolaciemu súdu iné, než odvolaním napadnutý rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 1S 179/2009-104 z 13. septembra 2012 ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 a 2 OSP potvrdiť.

O trovách odvolacieho konania rozhodol najvyšší súd podľa § 224 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP a § 250k ods. 1 OSP tak, že neúspešnej žalobkyni náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Žalovanému náhrada trov konania neprináleží zo zákona.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.